

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

Competencies of School Administrators in the Digital Era under the Municipal Education Office Mueang Roi Et Municipality Roi Ed Province

โชคชัย มงคลชู^{1*},ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ตาก, ประเทศไทย

Chokchai Mongkonchu¹, Theeraphat Thinsandee²

^{1,2}Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University, Nakhon Pathom, Thailand.

✉: * pureska24@gmail.com

(*Author Corresponding Email)

Received: 25 June 2026; Revised: 24 July 2026; Accepted: 27 July 2026

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล และ 3) รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล ด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล และด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ขณะที่ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.48 โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ และด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล ตามลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายด้านดิจิทัล พัฒนาทักษะการใช้และสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล

สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ส่งเสริมจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือผ่านระบบดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

คำสำคัญ : สมรรถนะ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

This research aimed to: (1) investigate the current and desirable conditions of digital-age competencies among school administrators under the Municipal Education Office of Roi Et Municipality, Roi Et Province; (2) examine the priority needs for developing such competencies; and (3) gather recommendations for enhancing digital-age competencies among school administrators. The sample consisted of 159 administrators and teachers under the Municipal Education Office of Roi Et Municipality during the 2024 academic year. The research instrument was a questionnaire, and the data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}). The research findings revealed that the overall current state of digital-era competency among school administrators was at a low level, while the overall desirable state was at a high level. When considering each aspect, the desirable state of digital media utilization, digital media creation, digital ethics and security, and digital communication and collaboration was at a high level, whereas digital vision and digital literacy and understanding were at a moderate level. The analysis of priority needs indicated an overall PNI_{Modified} value of 0.48. The highest priority need was digital media creation, followed by digital communication and collaboration, digital media utilization, digital literacy and understanding, digital vision, and digital ethics and security, respectively. School administrators should continuously develop their digital competencies by promoting clear digital visions and policies, enhancing digital media utilization and creation skills, supporting technological infrastructure, strengthening digital ethics and security, and fostering digital collaboration networks to improve school management effectiveness in the digital era.

Keywords: competencies, school administrators, digital era

1. บทนำ

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และการจัดการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลและความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านดิจิทัลและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา อีกทั้งแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาอย่างมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทุกมิติของการบริหารจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

ภายใต้บริบทดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล จึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านดิจิทัลทั้งด้านวิสัยทัศน์ ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ไอรดา นร

สาร, 2566) อย่างไรก็ตาม หลายสถานศึกษายังคงประสบปัญหาการขาดผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารยังจำกัดอยู่เพียงการติดต่อสื่อสารและการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ขณะที่การวิเคราะห์ข้อมูล การติดตามงาน และการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจยังดำเนินการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้การบริหารงานเกิดความล่าช้า ข้อมูลสารสนเทศขาดความถูกต้องและไม่เป็นปัจจุบัน รวมถึงไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แม้ว่าจะมีการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการสื่อสารภายในองค์กรแล้วก็ตาม แต่ยังพบปัญหาเชิงประจักษ์หลายประการ ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนและข้อมูลบุคลากรยังแยกเป็นหลายระบบและขาดการเชื่อมโยงกัน การรายงานข้อมูลและติดตามงานยังอาศัยเอกสารและการดำเนินงานแบบกึ่งดิจิทัล ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและล่าช้าในการปฏิบัติงาน ระบบอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์เทคโนโลยีบางแห่งยังไม่เพียงพอและขาดความเสถียร ส่งผลให้การดำเนินงานผ่านระบบออนไลน์เกิดข้อขัดข้องอยู่เป็นประจำ นอกจากนี้ ผู้บริหารบางส่วนยังขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เช่น การใช้ระบบฐานข้อมูล การสร้างสื่อดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ส่งผลให้การบริหารจัดการยังไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 2567)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางพัฒนาผู้บริหารให้มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขับเคลื่อนองค์กรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2567 จากสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 8 แห่ง รวมประชากรทั้งสิ้น 264 คน (เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 159 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 5 เมื่อประชากรมีจำนวน 264 คน จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน

หลังจากกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนที่สอดคล้องกับจำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน และสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างเหมาะสม จากนั้นจึงดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อคัดเลือกผู้บริหารและครูจากแต่ละสถานศึกษาเข้าสู่วิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล รวมทั้งได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เครื่องมือมีความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล 3) ด้านการใช้สื่อดิจิทัล 4) ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล 5) ด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล และ 6) ด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) ตั้งแต่ระดับมากที่สุดจนถึงระดับน้อยที่สุด และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในทั้ง 6 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระ

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.971 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสามารถนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.914 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมากและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากหลักสูตรบริหารการศึกษานเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังได้รับอนุญาต ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 159 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามและส่งคืนภายใน 1 เดือน เมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามกลับคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล พบว่าได้รับแบบสอบถามคืนครบทั้ง 159 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ทำการลงรหัสข้อมูล (Coding) และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน ใช้สถิติความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) การเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติการทดสอบค่าที (Independent Samples t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และ 4) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยใช้ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Needs Index Modified: PNI_{Modified}) ตามแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิช (2562) เพื่อเปรียบเทียบช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และใช้เป็นข้อมูลในการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา

4. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ประกอบไปด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยวิธีหาค่าร้อยละ และค่าความถี่ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	57	35.80
หญิง	102	64.20
รวม	159	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	139	87.40
สูงกว่าปริญญาตรี	20	12.60
รวม	159	100.00
3. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 119 คน)	26	16.30
ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120 – 719 คน)	103	64.70
ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 720 -1,679 คนขึ้นไป)	30	18.90
รวม	159	100.00
4. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	10	6.30
5-10 ปี	126	79.20
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	14.50
รวม	159	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ด้านเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 64.20 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 ตามลำดับ ด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 87.40 รองลงมาได้แก่ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60 ตามลำดับ ด้านขนาดสถานศึกษา ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120 – 719 คน) จำนวน 103 คน คิด

เป็นร้อยละ 64.70 รองลงมาได้แก่ ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 720 -1,679 คนขึ้นไป) จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 และลำดับสุดท้าย คือ ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 119 คน) จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 ตามลำดับ และด้านประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5-10 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 79.20 รองลงมาได้แก่ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 และลำดับสุดท้าย คือ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีผลแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม

สมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์				ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	ลำดับ	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	ลำดับ	ค่า PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ด้านวิสัยทัศน์	2.52	0.89	ปาน	1	3.49	0.87	ปาน	4	0.39	5
2.			กลาง				กลาง			
3. ด้านการรู้และเข้าใจ ดิจิทัล	2.43	0.89	น้อย	3	3.44	0.93	ปาน	6	0.42	4
							กลาง			
4. ด้านการใช้สื่อดิจิทัล	2.38	0.93	น้อย	4	3.64	0.90	มาก	3	0.53	3
5. ด้านการสร้างสรรค สื่อดิจิทัล	2.31	0.92	น้อย	6	3.70	0.90	มาก	2	0.60	1
6. ด้านจริยธรรมและ ความปลอดภัยทาง ดิจิทัล	2.52	0.92	น้อย	2	3.48	0.89	มาก	5	0.38	6
7. ด้านการสื่อสารและ การสร้างควม ร่วมมือทางดิจิทัล	2.34	0.85	น้อย	5	3.70	0.80	มาก	1	0.58	2
ภาพรวม	2.42	0.90	น้อย	-	3.58	0.88	มาก	-	0.48	-

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในด้านสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}$ = 2.42, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{x}$ = 2.52, S.D. = 0.89) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล ($\bar{x}$ = 2.52, S.D. = 0.92) อยู่ในระดับน้อย ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ($\bar{x}$ = 2.43, S.D. = 0.89) อยู่ในระดับน้อย ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ($\bar{x}$ = 2.38, S.D. = 0.93) อยู่ในระดับน้อย ด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล ($\bar{x}$ = 2.34, S.D. = 0.85) อยู่ในระดับน้อย และด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล ($\bar{x}$ = 2.31, S.D. = 0.92) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและอยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.80) รองลงมา คือ ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.90) ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.90) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 0.87) ด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.89) และด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ($\bar{x} = 3.44$, S.D. = 0.93) ซึ่งมีความสำคัญต่ำที่สุด โดยด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล และด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.48 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลยังมีช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.60$) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.58$) ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.53$) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.42$) ด้านวิสัยทัศน์ ($PNI_{Modified} = 0.39$) และด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.38$) ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ดังตารางที่ 3 – 6

ตารางที่ 2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	57	2.45	.63	.564	.574
หญิง	102	2.40	.56		

*Sig. ≤ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 1.1

ตารางที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	139	2.41	.587	.307	.762
สูงกว่าปริญญาตรี	20	2.45	.60		

*Sig. ≤ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 1.2

ตารางที่ 5 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	n	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 119 คน)	26	2.50	.62	.724	.486
ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120 – 719 คน)	103	2.43	.61		
ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 720 -1,679 คนขึ้นไป)	30	2.31	.44		

*Sig. ≤ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 1.3

ตารางที่ 6 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	n	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
ต่ำกว่า 5 ปี	10	2.59	.55	1.69	.187
5-10 ปี	126	2.44	.58		

ประสบการณ์การทำงาน	n	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	23	2.23	.57		

*Sig. ≤ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 1.4

3. ข้อเสนอแนะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3.1 ด้านวิสัยทัศน์

กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งควรวางแผนพัฒนาเทคโนโลยีและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัลในอนาคต เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีทิศทางที่ชัดเจนและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล

กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะให้มีการจัดอบรมและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม

3.3 ด้านการใช้สื่อดิจิทัล

กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะให้ผู้บริหารพัฒนาทักษะการใช้แพลตฟอร์มและสื่อดิจิทัลเพื่อการบริหารงานและการจัดการศึกษา รวมถึงสนับสนุนอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.4 ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล

กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะให้มีการจัดอบรมด้านการผลิตและพัฒนาสื่อดิจิทัลสำหรับผู้บริหารและครูอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการใช้โปรแกรมและเครื่องมือดิจิทัลที่ทันสมัยในการสร้างสื่อ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานสื่อดิจิทัลของครู เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานในสถานศึกษา

3.5 ด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล

กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะให้ผู้บริหารส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการใช้สื่อดิจิทัลอย่างถูกต้องเหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัลให้ชัดเจน เพื่อสร้างความตระหนักและลดความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

3.6 ด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล

กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะให้ผู้บริหารพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกผ่านระบบดิจิทัล เพิ่มช่องทางการสื่อสารออนไลน์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รวมถึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

5. อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบทของการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนจากการบริหารจัดการแบบเดิมไปสู่การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล (Digital Leadership) ที่สามารถกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน การจัดการเรียนรู้ การสื่อสารภายในองค์กร และการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่พบว่าสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังมีข้อจำกัดด้านความรู้และประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่งยังมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านงบประมาณ อุปกรณ์เทคโนโลยี ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และบุคลากรที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านดิจิทัล ส่งผลให้การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารและครูมีความคาดหวังว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสมรรถนะด้านดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาและขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของศตวรรษที่ 21

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล และด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการสร้างและประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัล รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการสื่อสารและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับ

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้งนี้ ผลการวิจัยมีความแตกต่างจากงานวิจัยของ รัชฎาพร มีอาษา (2563) ที่ศึกษาการใช้ดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน อำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า การใช้ดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมถึงงานวิจัยของ พิษณุณี กาหลง (2563) ที่ศึกษาการใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า การใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ วราวุฒิ มุขกระโทก (2566) ที่ศึกษาสมรรถนะทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า สมรรถนะทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ความแตกต่างดังกล่าวอาจเนื่องมาจากบริบทของพื้นที่ศึกษา ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ระดับความพร้อมของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการที่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นตรงกันว่า สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2025) ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี สามารถสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี และนำการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) เท่ากับ 0.48 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลยังมีช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเพื่อยกระดับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำหนดนโยบาย การบริหารงาน การจัดการข้อมูลสารสนเทศ การสื่อสารภายในองค์กร และการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อาจเกิดจากข้อจำกัดด้านความพร้อมของผู้บริหารและสถานศึกษา ทั้งด้านทักษะดิจิทัล ประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านดิจิทัล จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษายังคงมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.60$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.58$) ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.53$) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.42$) ด้านวิสัยทัศน์ ($PNI_{Modified} = 0.39$) และด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.38$) ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการผลิต ประยุกต์ใช้ และบริหารจัดการสื่อดิจิทัล รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างช่อง

ทางการสื่อสารและความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากในปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการบริหารงานภายในองค์กร แต่ต้องอาศัยการเชื่อมโยงข้อมูล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือผ่านระบบดิจิทัลมากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิช (2562) ที่กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการที่ช่วยวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น เพื่อนำไปใช้กำหนดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริเพ็ญ ทองดี (2561) ที่ศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมินตามสภาพจริงสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การประเมินความต้องการจำเป็นสามารถสะท้อนความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง และสามารถนำไปใช้จัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาได้ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทริกา พงศ์ศิริวรรณ (2565) ที่พบว่าสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพที่เป็นจริง และทุกด้านมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ญัฐกานต์ สุทธิจิตร และคณะ (2567) ที่พบว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความจำเป็นต่อการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา รวมถึงงานวิจัยของ Nubun (2024) ที่พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลประกอบด้วยวิสัยทัศน์ดิจิทัล วัฒนธรรมดิจิทัล การพัฒนาวิชาชีพด้านดิจิทัล ความปลอดภัยด้านดิจิทัล และความยืดหยุ่นด้านดิจิทัล ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาและรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผลจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลในทุกด้าน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล โดยด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายด้านดิจิทัลที่ชัดเจน รวมถึงวางแผนการพัฒนาเทคโนโลยีของสถานศึกษาให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรได้รับการอบรม พัฒนาความรู้ และติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถประเมินและเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ควรพัฒนาทักษะการประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน รวมทั้งจัดสรรทรัพยากร อุปกรณ์ และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพเพื่อเอื้อต่อการดำเนินงาน โดยด้านการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล ควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะการผลิตสื่อดิจิทัล การใช้เครื่องมือที่ทันสมัย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ ด้านจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล ควรส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ และการกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้สื่อดิจิทัลภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ส่วนด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล ควรพัฒนาระบบการสื่อสารออนไลน์และสร้างเครือข่ายความ

ร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภายนอก รวมถึงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งนี้ ข้อเสนอแนะดังกล่าวอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันยังต้องเผชิญกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้จำเป็นต้องมีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ การสร้างนวัตกรรม และการสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารจึงไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานภายในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล (Digital Leadership) ที่สามารถกำหนดทิศทางและสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีภายในองค์กรได้อย่างเหมาะสม ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2025) ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี สามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง และส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีภายในสถานศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Padolina (2023) ที่พบว่า ความพร้อมด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา 4.0 โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และทักษะในการสร้างความร่วมมือผ่านระบบดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Kashaka (2025) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัล การสื่อสาร การจัดการข้อมูล และการส่งเสริมวัฒนธรรมนวัตกรรมภายในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถบริหารจัดการและนำพาสถานศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสร้างข้อเสนอแนะได้ต่อไปนี้

1. สำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดควรส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างสรรคสื่อดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกแบบ การผลิต และการประเมินคุณภาพสื่อดิจิทัล รวมถึงสนับสนุนเครื่องมือและโปรแกรมที่จำเป็นต่อการสร้างสื่อการเรียนรู้

2. ควรพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารและการสร้างความร่วมมือทางดิจิทัล โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการจัดการศึกษา

3. ควรส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอน โดยจัดให้มีการพัฒนาทักษะการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล รวมทั้งสนับสนุนอุปกรณ์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ

4. ควรพัฒนาความรู้และความเข้าใจด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน สามารถกำหนดนโยบาย แผนงาน และทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และนโยบายการศึกษาของประเทศ

6. ควรส่งเสริมจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัล โดยจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความปลอดภัยทางไซเบอร์ และแนวปฏิบัติในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความตระหนักรู้และลดความเสี่ยงจากการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และนำผลการศึกษาไปใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

2. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยใช้การวิจัยและพัฒนา หรือการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ*

(ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร). <https://www.moe.go.th/>

ณัฐกานต์ สุทธิจิตร, ธีระวัฒน์ มอนโธสง, & วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์. (2567). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะ

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(11), 1490–1512.

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. (2567). *แผนพัฒนาบุคลากร 3 ปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567–2569*.

บุญทริกา พงษ์ศิริวรรณ. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม

ความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].

- พิชญานี กาหลง. (2563). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 11(1), 149–162.
- รัชฎาพร มีอาษา. (2563). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
อำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 [วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- วรารุณี มุขกระโทก. (2566). สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. *วารสารเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 6(17), 68–79.
- ศิริเพ็ญ ทองดี. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการประเมินตามสภาพจริง
สำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ไอรดา นรสาร. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- Kashaka, N. D. (2025). Exploring the role of emotional intelligence in educational leadership.
Research Invention Journal of Current Issues in Arts and Management, 4(2), 12–15.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30, 607–610.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. McGraw-Hill.
- Nubun, C. C., Hassan, Z., & Hamidi, H. (2024). Teachers' insight on digital competencies and
maturity among school administrators in Sarawak, Malaysian schools. *Asia
Proceedings of Social Sciences*, 12, 45–48. <https://doi.org/10.31580/APSS.V12I1.5226>
- Padolina-Alcantara, F. P. (2023). Digital era readiness and leadership and management
competencies of school heads in the school's division of Marinduque. *International
Journal for Research in Applied Science and Engineering Technology*, 11(5), 2886–
2903.
- Sheninger, E. (2025). *7 pillars of digital leadership*. International Center for Leadership in
Education.